

Czwartek, 26 marca 2009 r.

Stan stosunków transatlantycznych po wyborach w USA

P6_TA(2009)0193

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie stanu stosunków transatlantycznych po wyborach prezydenckich w USA (2008/2199 (INI))

(2010/C 117 E/32)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków transatlantycznych, w szczególności dwie rezolucje z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie poprawy stosunków UE-USA w ramach porozumienia o partnerstwie transatlantycznym ⁽¹⁾ oraz w sprawie transatlantycznych stosunków gospodarczych między UE i Stanami Zjednoczonymi ⁽²⁾, oraz swoją rezolucję z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie stosunków transatlantycznych ⁽³⁾, a także najnowszą rezolucję z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie szczytu UE-USA ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając deklarację transatlantyczną w sprawie stosunków UE-USA z 1990 r. i Nową Agendę Transatlantyczną z 1995 r.,
 - uwzględniając wynik szczytu UE-USA, który odbył się dnia 10 czerwca 2008 r. w Brdzie,
 - uwzględniając wnioski z nieformalnego posiedzenia Rady Unii Europejskiej do spraw ogólnych, które odbyło się w dniu 8 stycznia 2009 r., dotyczącego priorytetowych obszarów współpracy transatlantycznej podczas prezydentury czeskiej (współpraca gospodarcza i finansowa, bezpieczeństwo energetyczne, przygotowania do konferencji ONZ w sprawie zmian klimatu oraz wzmocniony dialog w sprawie Bliskiego Wschodu, Afganistanu i Iranu),
 - uwzględniając wspólne oświadczenia 64. Transatlantycznego Dialogu Ustawodawców (TDU) z maja 2008 r. z Lublany i 65. TDU z grudnia 2008 r. z Miami,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 11 i 12 grudnia 2008 r.,
 - uwzględniając deklarację ze szczytu Rady Północnoatlantycznej w Bukareszcie w dniu 3 kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie podejścia UE między innymi do Bliskiego Wschodu, Afganistanu, Iranu i Iraku, w sprawie ONZ i milenijnych celów rozwoju (MDG) oraz w sprawie bezpieczeństwa energetycznego,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i opinie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A6-0114/2009),
- A. mając na uwadze, że wprowadzenie na urząd nowego prezydenta USA rozpoczyna nową epokę w historii Stanów Zjednoczonych, że wzbudziło ono wielkie oczekiwania na całym świecie i może nadać nowy impuls partnerstwu transatlantycznemu,
- B. mając na uwadze, że Unia Europejska staje się coraz ważniejszym partnerem na arenie międzynarodowej oraz mając na uwadze, że po wejściu w życie traktatu lizbońskiego i jego narzędzi polityki międzynarodowej UE będzie mogła odgrywać mocniejszą i spójniejszą rolę na arenie międzynarodowej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 226.

⁽²⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 235.

⁽³⁾ Dz.U. C 74 E z 20.3.2008, s. 670.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0256.

Czwartek, 26 marca 2009 r.

- C. mając na uwadze, że, jak wynika z badań opinii publicznej, większość Europejczyków popiera ideę, iż UE powinna odgrywać bardziej znaczącą rolę na arenie międzynarodowej mając na uwadze, że większość Europejczyków i Amerykanów uważa, że UE i USA powinny zajmować się zagrożeniami międzynarodowymi działając w partnerstwie,
- D. mając na uwadze, że wielu Europejczyków oczekuje od nowej administracji USA gotowości do współpracy na arenie międzynarodowej i umacniania stosunków UE-USA, opartego na wzajemnym szacunku i zrozumieniu ograniczeń i priorytetów partnerów,
- E. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie musi pozostać kamieniem węgielnym działań zewnętrznych Unii,
- F. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie opiera się na wspólnych podstawowych wartościach, takich jak demokracja, prawa człowieka, państwo prawa i multilateralizm, jak również na wspólnych celach, takich jak otwarte i zintegrowane gospodarki oraz zrównoważony rozwój; mając na uwadze, że podstawa ta jest stabilna pomimo pewnych różnic, jakie były widoczne w ostatnich latach,
- G. mając na uwadze, że UE i USA odgrywają kluczowe role w światowej polityce i gospodarce oraz wspólnie ponoszą odpowiedzialność za promowanie pokoju, poszanowania praw człowieka i stabilności, a także za stawianie czoła rozlicznym światowym zagrożeniom i wyzwaniom, takim jak poważny kryzys finansowy, likwidacja ubóstwa i realizacja pozostałych milenijnych celów rozwoju, zmiany klimatu, bezpieczeństwo energetyczne, terroryzm i rozpowszechnianie materiałów jądrowych,
- H. mając na uwadze, że w coraz bardziej zglobalizowanym, złożonym i zmieniającym się świecie, w interesie obydwu partnerów, UE i USA, leży wspólne kształtowanie otoczenia międzynarodowego oraz zgodne przeciwstawianie się wspólnym zagrożeniom i wyzwaniom w oparciu o prawo międzynarodowe i instytucje wielostronne, w szczególności system Narodów Zjednoczonych, jak również zachęcanie partnerów do współdziałania w tych wysiłkach,
- I. mając na uwadze, że konieczne jest zaangażowanie wschodzących podmiotów w odpowiedzialność za światowy ład, ponieważ, jak powiedział Barack Obama w lipcu 2008 r. w Berlinie, wówczas kandydat na prezydenta, „żadne państwo, niezależnie od tego, jak wielkie czy potężne by było”, nie może samotnie pokonać globalnych wyzwań,
- J. mając na uwadze, że ze względu na znaczenie wzajemnych stosunków i swoją odpowiedzialność za porządek międzynarodowy oraz ze względu na zmiany, jakie przechodzą obaj partnerzy i świat, konieczne jest, aby partnerstwo UE-USA opierało się na solidnych i nowoczesnych podstawach, takich jak nowe porozumienie o partnerstwie,
- K. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie i NATO są nieodzowne dla zbiorowego bezpieczeństwa,
- L. mając na uwadze, że prace Transatlantyckiej Rady Gospodarczej muszą być kontynuowane w celu osiągnięcia prawdziwego zintegrowanego rynku transatlantyckiego; mając na uwadze, że wspólne przywództwo jest konieczne do przeprowadzenia ważkich reform międzynarodowych instytucji gospodarczych w dobie obecnego kryzysu,
- M. mając na uwadze, że produkt krajowy brutto (PKB) UE i USA stanowi ponad połowę globalnego PKB oraz mając na uwadze, że obydwaj partnerzy tworzą największe dwustronne światowe partnerstwo w zakresie handlu i inwestycji, które zdaniem Komisji daje prawie 14 milionów miejsc pracy w UE i w USA zależnych od transatlantyckich więzi handlowych i inwestycyjnych,

Dwustronne zagadnienia instytucjonalne

1. gratuluje Barackowi Obamie zwycięstwa w wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki; przypomina jego stanowcze zobowiązanie do partnerstwa transatlantyckiego, jakie złożył w trakcie swojego wystąpienia w Berlinie w lipcu 2008 r., w którym powiedział, że „Ameryka nie ma lepszego partnera niż Europa” i dodał, że nadeszła pora, aby połączyć siły w celu sprostania wyzwaniom XXI wieku; potwierdza zaproszenie dla prezydenta Obamy do wystąpienia, podczas jego pierwszej wizyty oficjalnej w Europie, na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

2. nawołuje Radę, państwa członkowskie UE i Komisję do poprawy koordynacji i spójności polityki UE wobec nowej administracji USA;
3. wyraża przekonanie, że stosunki UE-USA stanowią dla najważniejsze strategiczne partnerstwo; uważa, że koordynacja działań podejmowanych przez UE i USA w celu sprostania globalnym wyzwaniom przy jednoczesnym poszanowaniu prawa międzynarodowego i wzmocnieniu multilateralizmu ma kluczowe znaczenie dla społeczności międzynarodowej; apeluje do czeskiej prezydencji Rady i do Komisji o uzgodnienie z nową administracją USA wspólnego planu celów krótko- i długoterminowych w zakresie kwestii dwustronnych oraz problemów i konfliktów globalnych i regionalnych;
4. z ogromnym zadowoleniem wita mający odbyć się w Pradze w dniu 5 kwietnia 2009 r. szczyt między prezydentem Obamą i 27 szefami państw i rządów UE i wyraża nadzieję, że spotkanie to dostarczy impulsu do zacieśniania stosunków transatlantyckich i opracowania wspólnego programu;
5. podkreśla, że obecne tempo prac należy także wykorzystać celem poprawy i odnowy ram stosunków transatlantyckich; kładzie nacisk na potrzebę zastąpienia obecnie obowiązującej Nowej Agendy Transatlantyckiej z 1995 r. nowym Porozumieniem o Partnerstwie Transatlantyckim, stanowiącym stabilniejszą i bardziej aktualną podstawę tych stosunków;
6. uważa za właściwe, aby negocjacje dotyczące nowego porozumienia rozpoczęły się po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, tak aby mogły zostać zakończone do 2012 r.;
7. wyraża przekonanie, że do nowego porozumienia należy włączyć Transatlantycką Radę Gospodarczą, jako organ odpowiedzialny za rozwój integracji gospodarczej i współpracy w dziedzinie regulacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Transatlantyckiej Radzie Gospodarczej doradza szereg zainteresowanych stron, włączając w to przedstawicieli biznesu oraz wzywa, aby przedstawicielom związków zawodowych po każdej stronie Atlantyku nadano porównywalną rolę;
8. zaleca, aby szczyt UE-USA odbywał się dwa razy do roku, aby zapewnić partnerstwu strategiczny kierunek i impuls oraz aby w dalszym ciągu pracować nad stworzeniem odpowiedniego nadzoru przy uwzględnieniu wcześniej określonych celów;
9. stoi na stanowisku, że w ramach nowego porozumienia należy utworzyć organ zajmujący się systematycznymi konsultacjami na wysokim szczeblu i koordynacją w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; zaleca, aby temu organowi przewodniczył ze strony UE wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący Komisji, a po stronie amerykańskiej sekretarz stanu, i aby zbierał się on przynajmniej raz na trzy miesiące, bez uszczerbku dla nieoficjalnych kontaktów; proponuje, aby mechanizm ten nazwać Transatlantycką Radą Polityczną (TRP);
10. potwierdza, że nowe porozumienie powinno podnieść jakość obecnego TDU, tworząc wspólne zgromadzenie stanowiące forum parlamentarnego dialogu, definiowania celów i wspólnej kontroli nad wykonaniem porozumienia, jak również płaszczyznę umożliwiającą koordynację prac Parlamentu Europejskiego i Kongresu USA w zagadnieniach stanowiących przedmiot wspólnej troski, obejmującą bliską współpracę komisji i sprawozdawców obu stron; uważa, że zgromadzenie to powinno odbywać posiedzenie plenarne dwa razy do roku, a w jego skład powinni wchodzić posłowie do Parlamentu Europejskiego i członkowie obu izb Kongresu USA; uważa, że zgromadzenie to mogłoby ustanowić grupy robocze odpowiedzialne za przygotowanie posiedzeń plenarnych; potwierdza, że w ramach tego zgromadzenia należy stworzyć legislacyjny system wzajemnego wczesnego ostrzegania; uważa, że komitet sterujący powinien być odpowiedzialny za poprawę współpracy między komisjami ustawodawczymi i sprawozdawcami Parlamentu Europejskiego i Kongresu USA w zakresie aktów prawnych, które odnoszą się do dalszej integracji transatlantyckiego rynku, a w szczególności do prac Transatlantyckiej Rady Gospodarczej;
11. uważa, że zgromadzenie transatlantyckie powinno być systematycznie informowanie przez Transatlantycką Radę Gospodarczą i Transatlantycką Radę Polityczną o prowadzonej przez nie działalności, w tym powinno być uprawnione do prowadzenia wysłuchań z udziałem przedstawicieli tych rad, a także powinno mieć prawo przedstawiania wniosków na posiedzeniach obu rad i szczytach UE-USA; domaga się, aby poza wzmocnieniem roli parlamentarzystów w Transatlantyckiej Radzie Gospodarczej, obaj wiceprzewodniczący zgromadzenia byli zaproszeni do uczestniczenia w inauguracji posiedzeń obu rad oraz szczytów UE-USA;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

12. zachęca Kongres USA w pełnej współpracy z Parlamentem Europejskim do rozważenia możliwości utworzenia biura łącznikowego Kongresu USA w Brukseli;
13. zwraca się do sekretarza generalnego Parlamentu o to, by w trybie pilnym wykonał decyzję Prezydium z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia w Waszyngtonie stanowiska urzędnika łącznikowego;
14. zauważa korzyści płynące ze wspólnego programu wymiany urzędników i zwraca się do sekretarza generalnego Parlamentu o rozważenie, wspólnie z sekretarzami amerykańskiej Izby Reprezentantów i Senatu, możliwości uchwalenia wspólnego memorandum w sprawie wymiany urzędników, na zasadzie analogicznej do wymiany urzędników z Sekretariatem ONZ;
15. podkreśla, że partnerstwo transatlantyczne powinno być poparte głębokim zrozumieniem i bliższą więzią między stronami społeczeństwa obywatelskiego obu stron; podkreśla potrzebę zwiększenia wymiany studentów, naukowców i oraz innych uczestników społeczeństwa obywatelskiego z obu stron celem zagwarantowania, by obecne i przyszłe pokolenia cechowało wzajemne zrozumienie i by pozostały zaangażowane w to partnerstwo; uważa, że w budżecie UE na 2010 r. oraz w budżetach właściwych instytucji UEA należy uwzględnić wsparcie dla tej inicjatywy, aby zapewnić jej skuteczny rozwój;
16. z dużym zadowoleniem przyjmuje rosnącą liczbę amerykańskich organizacji w Brukseli, a w szczególności ich zaangażowanie w problematykę Unii Europejskiej, jej instytucji oraz w zacieśnianie partnerstwa UE-USA; podkreśla, że organizacje europejskie powinny z podobnym zaangażowaniem działać w Waszyngtonie, aby zwiększać wśród amerykańskich polityków widoczność UE i znaczenie europejskich perspektyw w kwestiach o zasięgu transatlantycznym i globalnym; jest świadomy, że instytucje europejskie często nie są w stanie przeznaczyć takich środków, jakimi dysponują ich amerykańscy odpowiednicy; proponuje zatem, aby udostępnić fundusze według określonych priorytetów dla projektów tworzonych przez europejskie organizacje, które mają na celu zwiększenie wiedzy i zrozumienia kwestii i perspektyw europejskich w Stanach Zjednoczonych;
17. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o pogłębienie współpracy w dziedzinie kultury oraz o dalsze rozwijanie i promowanie obopólnych korzyści wynikających z wymiany kulturalnej;
18. podkreśla znaczenie ściślejszej współpracy przy programach kosmicznych, w szczególności pomiędzy Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) a NASA;

Globalne wyzwania

19. wzywa obu partnerów do udziału w skutecznym multilateralizmie i do angażowania wschodzących podmiotów w duchu współodpowiedzialności za międzynarodowy porządek, poszanowania prawa międzynarodowego i wspólnych problemów; nalega, aby UE i USA zwiększyły starania w celu realizacji programu reform ONZ, w tym reformy Rady Bezpieczeństwa ONZ i innych forów wielostronnych tworzących globalną strukturę;
20. wzywa obydwu partnerów do promowania poszanowania praw człowieka na świecie jako kluczowego elementu ich polityki; podkreśla potrzebę intensywnej koordynacji w ramach dyplomacji prewencyjnej i kryzysowej, jak również w ramach skoordynowanego i skutecznego reagowania na pandemię i sytuacje wymagające pomocy humanitarnej; wzywa nową administrację USA do ratyfikowania Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego i przystąpienia do niego; ponawia swoje apele o zniesienie kary śmierci;
21. wzywa obydwu partnerów, aby zdecydowanie przyczynili się do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju, w szczególności w Afryce, której nie może zagrozić kryzys gospodarczy, oraz aby przeanalizowali możliwość skoordynowanych działań w tych obszarach; wzywa obydwu partnerów do dotrzymania zobowiązania do przeznaczenia 0,7 % swojego PKB na współpracę w zakresie rozwoju;
22. wzywa obydwu partnerów, aby wspólnie pokierowali wielostronnymi staraniami zainicjowanymi na konferencji w Waszyngtonie dnia 15 listopada 2008 r., celem zażegnania obecnego kryzysu finansowego i gospodarczego oraz zreformowania międzynarodowego systemu finansowego, Banku Światowego i MFW, angażując w te działania wschodzące potęgi, przeciwstawiając się protekcyjnizmowi i promując udane zakończenie dłuhańskiej rundy WTO;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

23. wyraża zadowolenie ze zdecydowanej postawy nowego prezydenta USA w sprawie walki ze zmianami klimatu; apeluje do UE i USA, aby przejęły inicjatywę i osiągnęły ambitne porozumienie dotyczące sytuacji po roku 2012 na konferencji kopenhaskiej w 2009 r., angażując wszystkie odnośne kraje emitujące gazy cieplarniane i zobowiązując je do realizacji wiążących celów średnio- i długoterminowych;

24. apeluje o ściślejszą współpracę między UE i USA w dziedzinie energetyki; wzywa do uznania za priorytet zapewnienia skutecznej koordynacji ich podejścia do krajów producentów i zwiększenia dywersyfikacji dostaw, zasobów i transportu; zachęca do ściślejszej współpracy naukowej i technicznej w zakresie energetyki i efektywności energetycznej;

25. zwraca uwagę na sprawozdanie Narodowej Rady Wywiadu (NRW), zatytułowane „Globalne tendencje 2025: zmieniony świat” i, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie w instytucjach UE na długoterminowe myślenie strategiczne w kwestiach politycznych, apeluje do prezydencji czeskiej (styczeń-czerwiec 2009) i szwedzkiej (lipiec-grudzień 2009), aby dążyły do utworzenia systemu analiz podobnego do stosowanego przez NRW, celem rozpoznawania długoterminowych tendencji z perspektywy UE w ścisłej współpracy z Instytutem Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem; jest przekonany, że krok ten ułatwi dialog dotyczący głównych strategicznych problemów, którym partnerstwo transatlantyckie musi sprostać w długofalowej perspektywie;

Problemy regionalne

26. podkreśla, że pokojowe i sprawiedliwe rozwiązanie konfliktu na Bliskim Wschodzie jest niezwykle istotne, i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że będzie ono jednym z najpilniejszych priorytetów nowej administracji USA; zwraca się do administracji USA o ścisłe skoordynowanie działań z UE oraz o zaangażowanie się w działalność Kwartetu Bliskowschodniego; z zadowoleniem przyjmuje dokonanie szybkiej nominacji byłego senatora George'a Mitchella na stanowisko specjalnego wysłannika USA na Bliskim Wschodzie; podkreśla, że obydwaj partnerzy powinni dążyć do intensyfikacji negocjacji w oparciu o mapę drogową i osiągnięcia konferencji w Annapolis, w celu uzyskania rozwiązania opartego na koncepcji dwóch państw; apeluje do obu partnerów o ścisłą współpracę w celu doprowadzenia, by obecne kruche zawieszenie broni w Strefie Gazy było pewne i trwałe, przy jednoczesnym zaangażowaniu podmiotów regionalnych, a także przyczynienia się do realizacji celów wyznaczonych w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1860 z dnia 8 stycznia 2009 (S/RES/1860(2009)), takich jak udzielenie natychmiastowej pomocy humanitarnej dla ludności Strefy Gazy, zapobieżenie nielegalnemu handlowi bronią i zniesienie blokady w Strefie Gazy; nawołuje partnerów transatlantyckich do wspierania pojednania społeczności zamieszkujących Palestynę i wskazuje na znaczenie poprawy warunków życia Palestyńczyków zamieszkujących Zachodni Brzeg Jordanu i Gazę, jak również odbudowy Gazy;

27. apeluje do UE i USA o prowadzenie współpracy w celu wprowadzenia nowych strategii wspierających wysiłki podejmowane na rzecz poszanowania praw człowieka i umacniania demokracji na Bliskim Wschodzie, w oparciu o ich wpływy ekonomiczne oraz siłę przekonywania w tym regionie;

28. podkreśla, że w Afganistanie stawką są wartości, bezpieczeństwo i wiarygodność wspólnoty transatlantyckiej; apeluje do UE, USA, NATO i ONZ o przedstawienie nowej wspólnej koncepcji strategicznej, która kompleksowo obejmie komponenty działań międzynarodowych celem zwiększenia bezpieczeństwa we wszystkich regionach, umocnienia afgańskich instytucji rządowych i lokalnych oraz pomoże w budowaniu państwa i dobrobytu w ścisłej współpracy z państwami sąsiadującymi; uważa, że ostatecznym celem musi być stopniowe przekazywanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo i stabilność w ręce władz afgańskich; nawiązuje do rezolucji Rady Bezpieczeństwa z dnia 22 września 2008 r. (S/RES/1833(2008)), w której zachęca się wszystkie afgańskie partie i ugrupowania do wzięcia konstruktywnego udziału w dialogu politycznym i unikania uciekania się do przemocy;

29. wzywa UE i USA do rozwoju wspólnej strategii wobec Pakistanu, mającej na celu umacnianie jego instytucji demokratycznych, państwa prawa i zdolności do walki z terroryzmem, a jednocześnie do popierania zaangażowania Pakistanu w odpowiedzialność za stabilność w regionie, w tym za bezpieczeństwo na granicy z Afganistanem, oraz do całkowitej rządowej kontroli granic pakistańskich prowincji i terytoriów plemiennych; wyraża zadowolenie z mianowania Richarda Holbrooke'a na stanowisko wspólnego specjalnego wysłannika w regionie Pakistanu i Afganistanu;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

30. podkreśla, że irański program nuklearny stanowi zagrożenie dla systemu nierozprzestrzeniania materiałów jądrowych i dla stabilności w regionie i na świecie; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź prezydenta Baracka Obamy dotyczącą rozważenia bezpośrednich kontaktów ze stroną irańską oraz popiera cel, do którego wspólnie dążą obaj partnerzy, polegający na wynegocjowaniu porozumienia z Iranem dzięki zastosowaniu podwójnej strategii dialogu i sankcji, w porozumieniu z innymi członkami Rady Bezpieczeństwa i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej; uważa, że partnerzy muszą ściśle koordynować wszelkie inicjatywy wobec Iranu w duchu zaufania i przejrzystości; wzywa partnerów transatlantyckich do określenia w jak najkrótszym terminie wspólnego stanowiska w sprawie Iranu, bez zwlekania do chwili zaistnienia sytuacji kryzysowej;

31. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikowanie porozumienia między USA i Irakiem w sprawie obecności wojsk amerykańskich w tym kraju; podkreśla gotowość UE do dalszej pomocy w odbudowie Iraku, ze zwróceniem szczególnej uwagi na państwo prawa, poszanowanie praw człowieka, umacnianie instytucji państwowych, jak również do wspierania rozwoju gospodarczego i ponownej integracji Iraku z gospodarką światową; wzywa partnerów, aby kontynuowali, w ramach skoordynowanych działań, współpracę z rządem irackim i z Organizacją Narodów Zjednoczonych celem poprawy stabilności i pojednania narodowego oraz przyczynienia się do jedności i niepodległości Iraku;

32. apeluje do obu stron o ścisłą koordynację ich polityki wobec Rosji; mając świadomość znaczenia Rosji jako kraju sąsiedniego, wzajemnej zależności Rosji i UE oraz roli Rosji jako partnera na arenie międzynarodowej, podkreśla znaczenie budowania konstruktywnej współpracy z Rosją w odpowiedzi na wyzwania, zagrożenia i możliwości będące przedmiotem wzajemnej troski, obejmującej kwestie bezpieczeństwa, rozbrojenia i nierozprzestrzeniania broni, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad demokratycznych, praw człowieka i prawa międzynarodowego; w związku z powyższym podkreśla potrzebę poprawy wzajemnego zaufania między partnerami transatlantyckimi i Rosją, oraz konieczność intensyfikacji współpracy w ramach Rady NATO-Rosja; wzywa obu partnerów transatlantyckich do ścisłej koordynacji podejścia do wszelkich reform europejskiego systemu bezpieczeństwa, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad OBWE i utrzymaniu jedności NATO; uważa, że przemiany w tej strukturze, które obejmują również międzynarodowe porozumienia, wśród których Traktat o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie, muszą zostać przedstawione podczas dialogu z Rosją oraz innymi państwami członkowskimi OBWE, które nie należą do UE;

33. przyjmuje z zadowoleniem niedawne oświadczenia wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, Joe Bidena wygłoszone podczas europejskiej konferencji poświęconej bezpieczeństwu, która odbyła się w Monachium, wedle których USA będą kontynuowały konsultacje ze swoimi sprzymierzeńcami z NATO i z Rosją w sprawie systemu obrony przeciwrakietowej, a nowa administracja przeanalizuje koszty i skuteczność tego systemu; zauważa, że wedle pewnych sygnałów płynące z Rosji, mogłoby to spowodować powstrzymanie realizacji planów rozmieszczenia systemu raketowego krótkiego zasięgu „Iskander” w Kaliningradzie;

34. wzywa UE i USA do rozwoju wspólnej strategii dotyczącej sześciu państw Europy Wschodniej (Mołdowy, Ukrainy, Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu i Białorusi) znajdujących się w obszarze europejskiej polityki sąsiedztwa w celu osiągnięcia konkretnych i trwałych rezultatów w zakresie nowego partnerstwa wschodniego i synergii czarnomorskiej;

35. apeluje do obu partnerów o zwrócenie szczególnej uwagi na Amerykę Łacińską, a w szczególności na organizacje regionalne działające na jej obszarze, i koordynowanie wysiłków na rzecz promowania umacniania demokracji, poszanowania praw człowieka, dobrego rządzenia, walki z ubóstwem, umacniania spójności społecznej, gospodarki rynkowej, zasad państwa prawa – z uwzględnieniem walki z przestępczością zorganizowaną i handlem narkotykami – oraz wspierania integracji regionalnej i współpracy w odpowiedzi na zmiany klimatyczne;

36. zaleca także promowanie wspólnego podejścia do pozostałych ważnych uczestników sceny międzynarodowej, takich jak Chiny, Indie czy Japonia, oraz do rozlicznych kryzysów i problemów w Afryce Subsaharyjskiej;

Obronność, nierozprzestrzenianie broni i sprawy bezpieczeństwa

37. podkreśla znaczenie NATO jako kamienia węgielnego bezpieczeństwa transatlantyckiego; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej z grudnia 2008 r. dotyczącą umocnienia strategicznego partnerstwa między UE i NATO oraz wzywa obu partnerów do przyspieszenia tworzenia grupy wysokiego szczebla UE-NATO celem usprawnienia współpracy między dwoma organizacjami; proponuje zorganizowanie dyskusji na temat znaczenia euroatlantyckiej strategii bezpieczeństwa, w której można by określić wspólne problemy i obawy związane z bezpieczeństwem;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

38. podkreśla rosnące znaczenie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz potrzebę dalszego ulepszania europejskich zdolności cywilnych i wojskowych; z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez szczyt NATO w Bukareszcie w kwietniu 2008 r. znaczenia zwiększonych europejskich zdolności obronnych dla umocnienia bezpieczeństwa transatlantyckiego;

39. zachęca UE i USA do przyjęcia wspólnej strategii na wszystkich forach międzynarodowych, w szczególności ONZ, w sprawie rozbrojenia broni masowego rażenia i broni konwencjonalnej; apeluje do nowej administracji USA o ponowne podjęcie dialogu z Rosją w zakresie nierozprzestrzeniania broni oraz w innych obszarach kontroli zbrojeń i rozbrojenia poprzez rozszerzenie obecnych umów dwustronnych między obydwojma państwami; podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy celem zapewnienia postępu w okresie poprzedzającym konferencję przeglądową dotyczącą Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej w 2010 r. i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie nowego prezydenta USA do ratyfikacji traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych;

40. podkreśla znaczenie wzmocnienia współpracy transatlantyckiej w zakresie walki z terroryzmem w oparciu o pełne poszanowanie prawa międzynarodowego i praw człowieka oraz znaczenie wspierania roli ONZ w zwalczaniu tego zagrożenia; zaznacza potrzebę bliższej współpracy, gdy stawką jest życie zakładników;

41. z zadowoleniem przyjmuje decyzję prezydenta Stanów Zjednoczonych, Baracka Obamy o zamknięciu więzienia w Zatoce Guantanamo, jak również inne powiązane dekrety dotyczące legalności metod przesłuchań oraz więzień CIA, a także zachęca administrację USA do zamknięcia wszelkich ośrodków odosobnienia znajdujących się poza granicami Stanów Zjednoczonych, które nie spełniają wymogów prawa międzynarodowego, i do stanowczego zaprzestania polityki wydawania w trybie nadzwyczajnym; wzywa państwa członkowskie, by na wniosek administracji USA współpracowały nad znalezieniem indywidualnych rozwiązań w kwestii przyjęcia niektórych z więźniów Guantanamo w UE, przestrzegając obowiązku lojalnej współpracy polegającego na wzajemnej konsultacji w zakresie możliwych skutków dla bezpieczeństwa publicznego w UE;

42. podkreśla znaczenie szybkiego wejścia w życie umów o ekstradycji i pomocy prawnej UE-USA oraz apeluje do państw członkowskich, które jeszcze tego nie uczyniły, o jak najszybsze ich ratyfikowanie; podkreśla, że skuteczne wdrożenie tych umów wymaga bardzo dużego wzajemnego zaufania opartego na pełnym poszanowaniu przez wszystkie strony zobowiązań dotyczących praw człowieka, obrony i prawa do sprawiedliwego procesu oraz stosowania prawa krajowego i międzynarodowego;

43. podkreśla, że dzielenie się danymi i informacjami stanowi cenne narzędzie w międzynarodowej walce z terroryzmem i przestępczością międzynarodową, ale podkreśla, że musi to się odbywać z poszanowaniem odpowiednich ram prawnych, gwarantujących stosowną ochronę wolności obywatelskich, w tym prawa do prywatności, i że powinno się to odbywać w oparciu o wiążącą umowę międzynarodową, zgodnie z ustaleniami szczytu UE-USA w 2008 r.;

44. z zadowoleniem przyjmuje niedawne rozszerzenie systemu bezwizowego na kolejnych siedem państw członkowskich; wzywa jednak USA, aby zniosły system wizowy wobec pozostałych pięciu państw członkowskich, które nie zostały objęte programem i aby traktowały wszystkich obywateli UE jednakowo na zasadach pełnej wzajemności; zwraca się do Komisji, aby potraktowała tę sprawę priorytetowo w kontaktach z nową administracją USA;

45. wyraża przekonanie, że ścisła współpraca między UE i USA w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych jest także konieczna do stopniowego budowania transatlantyckiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

Sprawy gospodarcze i handlowe

46. apeluje do obu partnerów, aby wykorzystali wszystkie możliwości Transatlantyckiej Rady Gospodarczej w celu usunięcia istniejących przeszkód dla integracji gospodarczej i stworzenia jednolitego transatlantyckiego rynku do roku 2015; zwraca się do Komisji, aby na podstawie analizy zatwierdzonej i sfinansowanej przez Parlament Europejski z budżetu na rok 2007, sporządziła szczegółową mapę drogową utrzymujących się przeszkód, które należy usunąć, mając na względzie dotrzymanie powyższego terminu;

47. podkreśla znaczenie wykorzystania Transatlantyckiej Rady Gospodarczej oraz mechanizmów współpracy makroekonomicznej między obydwojma partnerami, i zachęca do umocnienia koordynacji między właściwymi instytucjami monetarnymi;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

48. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie w ostatnich miesiącach poczyniono w promowaniu transatlantyckiej integracji gospodarczej; uważa w szczególności, że poprawa współpracy w obszarach, takich jak inwestycje, standardy rachunkowości, kwestie normatywne, bezpieczeństwo importowanych produktów i poszanowanie praw własności intelektualnej, znacznie posunęła się naprzód i musi być kontynuowana;

49. uważa jednocześnie, że transatlantycka współpraca gospodarcza powinna opierać się w większym stopniu na zasadzie odpowiedzialności, przejrzystości i przewidywalności; uważa, że harmonogramy posiedzeń, porządki dzienne, plany pracy i sprawozdania na temat postępu prac muszą być jak najszybciej uzgadniane między głównymi zainteresowanymi stronami i następnie powinny być publikowane na stronie internetowej;

50. jest zdania, że istnieje wielki potencjał w zakresie przyjmowania przez Stany Zjednoczone i Unię Europejską wspólnego stanowiska i podejmowania wspólnych inicjatyw na międzynarodowych forach ze względu na wiele wspólnych interesów handlowych, jak na przykład niedyskryminujący dostęp do surowców na rynkach światowych, wdrażanie praw własności intelektualnej oraz globalna harmonizacja w dziedzinie patentów; sugeruje, że lepsze wykorzystanie tego potencjału leży w interesie obu stron;

51. wyraża zaniepokojenie nowym utrudniającym handel amerykańskim projektem ustawy, zauważa jednak, że został on zmieniony, by zapewnić zgodność z zasadami WTO i nalega raczej na absolutną konieczność wspólnych działań w obecnej sytuacji kryzysowej, niż na podejmowanie kroków w celu odgradzenia się jedni od drugich;

52. opowiada się za stopniową integracją rynków finansowych poprzez wzajemną uznawalność połączoną z pewnym stopniem konwergencji obecnych ram regulacyjnych i poprzez ustanowienie sporadycznych odstępstw w każdym możliwym przypadku; przypomina, że podstawowe zasady, na których opiera się skuteczna integracja to wolny dostęp do rynków, przepisy zgodne z normami międzynarodowymi, jednolite stosowanie tych przepisów i ciągły dialog z podmiotami rynkowymi; wzywa władze UE i USA, by unikały tworzenia barier dla inwestycji zagranicznych i wprowadzania prawodawstwa o oddziaływaniu eksterytorialnym bez uprzednich konsultacji i uprzedniej zgody;

53. popiera zniesienie barier utrudniających inwestycje i świadczenie usług finansowych o charakterze transatlantyckim, a także lepszą integrację rynków UE i USA w celu umożliwienia im konkurencji z rynkami wschodzącymi, pod warunkiem ustanowienia skutecznych ram obejmujących zasady ostrożności mające zapobiec sytuacji, w której kryzys po jednej stronie Atlantyku miałby wpływ na sytuację po jego drugiej stronie;

54. podkreśla, że integracja rynków usług finansowych dokonana bez jednoczesnego przeglądu ram regulacyjnych i norm nadzoru zmniejszyłaby możliwość skutecznej kontroli ze strony władz; popiera zatem przyjęcie przepisów gwarantujących konkurencję, zapewniających większą przejrzystość oraz skuteczną kontrolę produktów, instytucji finansowych i rynków oraz tworzących wspólne modele zarządzania ryzykiem, zgodnie z porozumieniami osiągniętymi podczas szczytu G20 w listopadzie 2008 r.;

55. przyznaje, że władze nadzorcze USA poczyniły postępy we wdrażaniu umowy Bazylea II w odniesieniu do dużych banków; krytykuje jednak rozbieżności, które należy poprawić, ponieważ stanowią one dodatkowe obciążenie dla amerykańskich filii banków europejskich i zmniejszają w ten sposób ich konkurencyjność; zauważa też, że wciąż istnieje szereg zagadnień (dotyczących holdingów finansowych i małych banków), które należy niezwłocznie wyjaśnić; w związku z tym zachęca Kongres USA do rozważenia bardziej spójnej struktury nadzoru nad sektorami bankowości i ubezpieczeń, tak aby ułatwić koordynację między UE a USA;

56. zwraca się o wzmocnienie współpracy między organami nadzoru, aby kontrolować działalność podmiotów transgranicznych oraz uniemożliwić działanie instytucji finansowych zarejestrowanych na obszarach niechętnych do współpracy i niejasnej jurysdykcji, oraz apeluje o zlikwidowanie rajów podatkowych;

Czwartek, 26 marca 2009 r.

57. wzywa władze UE i USA do wprowadzenia regulacji dotyczących agencji oceny zdolności kredytowej zgodnie ze wspólnymi zasadami i metodami, tak aby odbudować zaufanie do ocen zdolności kredytowej i zapewnić ich rzetelność; zaznacza jednak, że UE musi opracować swoje własne ramy regulacyjne, ponieważ eksterytorialne stosowanie norm Komisji Papierów Wartościowych i Giełd USA w odniesieniu do amerykańskich agencji działających na rynku europejskim byłoby nie do przyjęcia;

58. zgadza się z Komisją, że od instytucji udzielających kredytów powinno wymagać się zatrzymywania części udzielonego kredytu, tak aby zmusić je do przyjęcia na siebie części ryzyka; wzywa do poruszenia tej kwestii w ramach dialogu transatlantyckiego w celu utrzymania jednakowych warunków na poziomie międzynarodowym i ograniczenia ryzyka systemowego na światowych rynkach finansowych; uważa, że należałoby uzgodnić kodeks postępowania dla państwowych funduszy majątkowych;

59. zwraca się do nowego Kongresu o zmianę amerykańskiego przepisu nakładającego obowiązek skanowania 100 % przywożonych ładunków i nalega na ścisłą współpracę z UE w celu stosowania wielo-poziomowego podejścia opartego na rzeczywistym zagrożeniu; zauważa, że bezpieczny handel jest szczególnie ważny w coraz bardziej zintegrowanej gospodarce globalnej, jednak jednocześnie stwierdza, że takie radykalne rozwiązanie stanowi potencjalną nową barierę w handlu powodującą znaczne koszty dla podmiotów gospodarczych, co nie przynosi korzyści w zakresie bezpieczeństwa łańcucha dostaw;

60. uważa, że Transatlantycka Rada Gospodarcza mogłaby z pożytkiem organizować w Brukseli i Washingtonie seminaria dotyczące obowiązku 100 % skanowania towarów, aby osiągnąć lepsze zrozumienie między ustawodawcami UE i Stanów Zjednoczonych i szybko uzyskać zadawalające obie strony rozwiązanie tego problemu;

61. zaleca, by na kolejnym posiedzeniu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej przedyskutowano kwestię przydatności włączenia bardziej technicznych tematów do zakresu zagadnień, którymi zajmuje się Transatlantycka Rada Gospodarcza oraz kwestię, czy wzmocniona współpraca między UE i Stanami Zjednoczonymi jest konieczna w celu osiągnięcia realnego systemu pułapów emisji i handlu uprawnieniami do emisji; zaleca rozwinięcie i włączenie do procesu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej istniejących międzynarodowych wskaźników dotyczących energochłonnych sektorów przemysłu;

*

* *

62. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, jak również prezydentowi i Kongresowi Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Utrwalenie bezpieczeństwa i podstawowych wolności w Internecie

P6_TA(2009)0194

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2009 r. dla Rady w sprawie utrwalenia bezpieczeństwa i podstawowych wolności w Internecie (2008/2160(INI))

(2010/C 117 E/33)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt zalecenia dla Rady, przedstawiony przez Stavrosa Lambrinidisa w imieniu grupy PSE, dotyczący wzmocnienia bezpieczeństwa i podstawowych wolności w Internecie (B6-0302/2008),
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności zawarte tam postanowienia dotyczące ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi, poszanowania sfery prywatnej i życia rodzinnego, jak również prawo do wolności i bezpieczeństwa,